

TYRAGETIA, MUZEUL NAȚIONAL DE ARHEOLOGIE ȘI ISTORIE A MOLDOVEI, CHIȘINĂU, VOL. I [XVII], NR. 1 ȘI NR. 2, 2007

Anuar al Muzeului Național de Arheologie și Istorie a Moldovei, revista *Tyrageția* (serie nouă), este structurată în două volume diferite; primul conține articole de arheologie și istorie antică, iar cel de-al doilea volum reunește mai multe studii de istorie medievală, modernă și contemporană, precum și unele lucrări de muzeologie.

Volumul I (405 pag.), cuprinde câteva studii și articole dedicate unor așezări paleolitice din stânga Prutului, investigate de cercetători cunoscuți precum Ilie Borzic și N. Chetraru. Pentru eneolitic rețin atenția două articole dedicate interpretărilor fotografice ale unor așezări Cucuteni-Tripolie și depozitului de piese litice de la Costești. Perioada timpurie a epocii bronzului este bine reprezentată prin câteva articole ce aduc în prim plan mărturii arheologice provenite din investigarea unor monumente funerare din etapa cronologică amintită. Pentru prima epocă a fierului sunt consacrate câteva articole care valorifică cercetările arheologice din mai multe cetăți hallstattiene aflate pe malul drept al Nistrului, precum cele de la Saharna. Câteva studii și articole sunt dedicate raportului stat-biserică în Imperiul Roman, puterii și legitimării acesteia în cadrul aceluiași imperiu, sau elementelor creștine la nord de Balcani în sec. IV-VI e.n., pentru a aminti doar unele dintre contribuțiile la cunoașterea antichității și a primelor secole din mileniul I. Unele contribuții care privesc aspecte sociale și religioase specifice evului mediu se regăsesc, de asemenea, între paginile acestui volum.

Volumul II (367 pag.) reunește numeroase contribuții științifice care acoperă o gamă variată de subiecte, de la strategii militare medievale și istorie bisericească până la rolul minorităților în economia Basarabiei. Pentru a contura o imagine cât mai clară a curpinsului acestui volum vom aminti câteva dintre cele mai importante subiecte, care sugerează anumite direcții de cercetare. Astfel, cercetările din cadrul unor așezăminte bisericesti, relația dintre creștinismul popular și ritualurile funerare medievale, influențele athonite asupra vieții spirituale a Moldovei, dreptul de ctitorie în Țările Române între secolele XIV-XVI, sunt câteva dintre contribuțiile care se încadrează în sfera de cercetări dedicate istoriei ecleziastice. Rolul evreilor în viața economică a Basarabiei și dinamica populației lipovenești în spațiul pruto-nistean sunt câteva dintre subiectele care conturează posibilitatea valorificării importanței elementului etnic în spațiul basarabean. Din sfera studiilor istorice cu privire specială asupra vieții economice pot fi amintite câteva contribuții care au ca subiect central activitatea comercială a Basarabiei în secolul XIX. Nu lipsesc nici articolele care tratează aspecte diplomatice din prima jumătatea a secolului XX, cu privire specială asupra relațiilor sovieto-engleze și româno-bulgare.

O parte importantă în cadrul acestui volum este dedicată activității muzeale și posibilităților de valorificare ale patrimoniului arheologic.

Fiecare din cele două volume conține și un număr important de recenzii.

Rezumatele în diferite limbi străine și chiar studii întregi redactate în engleză și rusă, permit cercetătorilor din alte țări să utilizeze revista *Tyragetia*, ca pe un instrument bibliografic deosebit de util. Nu în ultimul rând, calitatea grafică a acestei publicații o situează printre cele mai importante periodice din Moldova.

Vasile Diaconu